

**UCHWAŁA NR XLII/287/2021
RADY GMINY EŁK**

z dnia 30 kwietnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020r. poz. 713 z późn.zm.) i art.176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r.o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz.821 z późn.zm.) Rada Gminy Ełk uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ełk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021r.

Przewodniczący Rady Gminy
Ełk

Bogdan Jurczyk

Załącznik do uchwały Nr XLII/287/2021
Rady Gminy Ełk
z dnia 30 kwietnia 2021r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

na lata 2021 - 2023

Ełk, 2021

Spis treści

- 1.Wstęp
- 2.Źródła i podstawy prawne
- 3.Diagnoza społeczna
- 4.Charakterystyka mieszkańców gminy Ełk
- 5.Założenia programu
- 6.Adresaci programu
- 7.Analiza SWOT
- 8.Cele i planowane efekty realizacji programu
- 9.Harmonogram realizacji
- 10.Spodziewane rezultaty
- 11.Możliwe zagrożenia, które ograniczą lub uniemożliwią osiągnięcie zamierzonych efektów programu
- 12.Źródła finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023
- 13.Realizatorzy
- 14.Monitoring i ewaluacja programu
- 15.Podsumowanie
- 16.Zespół tworzący program.

Wstęp

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej(t.j. Dz. U. z 2020r., poz. 821 z późn.zm) szczegółowo określa zasady i formy pomocy rodzinom przeżywającym trudności. Nakłada również na gminy obowiązek opracowania trzyletniego programu wspierającego rodziny. Przy wzajemnej współpracy i współdziałaniu, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, inne organizacje, środowiska i osoby realizujące zadania związane bezpośrednio bądź pośrednio z pomaganiem rodzinie oraz poprawy jej wizerunku i kondycji, realizują ten obowiązek.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 stanowi kontynuację i uzupełnienie Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020 uchwalonego Uchwałą Nr LXXI/477/2018 Rady Gminy Ełk z dnia 28 września 2018r. Zakłada on rozwój zintegrowanego systemu wsparcia rodzin na terenie gminy Ełk. Jest dokumentem, który scala działania na rzecz rodziny oraz wyrazem troski o jakość życia i przyszłość rodziny – naturalnego środowiska kształtowania wartości i wzorców, stanowiącego fundament kulturowego kapitału, będącego podstawą rozwoju emocjonalnego i intelektualnego każdego człowieka. Stanowi swoistą koncepcję zintegrowanych i zaplanowanych wytycznych w podejmowanych działaniach w odniesieniu do mieszkańców gminy, potrzebujących wsparcia w sytuacjach kryzysu w rodzinie.

Program wspierania rodziny stanowi samodzielny program służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży, przekazywania i kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Program został przygotowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ełku wraz z przedstawicielami podmiotów działających na terenie Gminie Ełk, w sferze wsparcia rodziny i pieczy zastępczej. Przewiduje m.in.: rozwój profilaktyki służącej wzmocnieniu potencjału rodzin. Ma to zapobiegać narastaniu sytuacji kryzysowych, co umożliwi rodzinom rozwiązywanie problemów z pomocą własnych zasobów oraz zasobów środowiskowych. Wspieranie rodziny oraz pracy z rodziną naturalną mają zapewnić każdemu dziecku prawo do stabilnego, trwałego i rodzinnego środowiska wychowawczego.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ełku zatrudnieni są specjaliści – asystenci rodziny, którzy prowadzą pracę z rodziną. „Głównym zadaniem asystenta jest wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo - wychowawczej oraz kształtowanie umiejętności członków rodziny w zakresie znajdowania rozwiązań trudności życiowych.”¹

Koordynatorem realizacji programu będzie kierownik GOPS w Ełku, a sformułowane w dokumencie zadania będą wdrażane przez wyznaczone podmioty. Realizacja programu będzie corocznie monitorowana. Będą zbierane i analizowane informacje w celu ustalenia, prawidłowości działań zgodnie z planem.

Realizacja programu odbywać się będzie w ciągu najbliższych lat i jest to praca ciągła. Efekty zależą będą głównie od stopnia ścisłości współpracy podmiotów, wykonawców oraz umiejętnego wykorzystania środków finansowych, które zostaną na ten cel przeznaczone.

Warsztaty, podczas których Zespół wypracował założenia programu, odbyły się w dniach 30-31 marca 2021r. Ze względu na panującą epidemię wirusa COVID-19 odbywały się one drogą online.

I. Źródła i podstawy prawne.

Na treść i realizację Programu mają wpływ niżej wymienione, następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zadaniem gminy jest bieżące i systematyczne zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia powszechnie dostępnych usług. Ich przygotowanie, poprawa jakości wymaga różnych przedsięwzięć, realizowanych na podstawie programów gminnych.

Podstawa prawna działań: art. 176 pkt. 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 cytowanej. ustawy do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci,
- 4) finansowanie :
 - a) (uchylona)
 - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej po dniu 31 grudnia 2011 odpowiednio :
 - a) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy,
 - b) 30% w drugim roku pobytu dziecka,

- c) 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo- finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest skorelowany ze:

- a) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Ełk na lata 2017 - 2027 przyjętą Uchwałą Nr XLIX/346/2017 Rady Gminy w Ełk z dnia 25 sierpnia 2017 r.
- b) Wojewódzkim Programem Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2018–2022.

II. Diagnoza społeczna

Gmina Ełk jest gminą pierścieniową, okalającą miasto Ełk, jest największą gminą w powiecie ełckim. Graniczy z gminą Olecko, Świętajno, Stare Juchy, Orzysz, Biała Piska, Kalinowo i Prostki. Gmina Ełk położona jest w województwie warmińsko – mazurskim na południowej części Pojezierza Ełckiego, będącego środkową częścią obszaru Pojezierza Mazurskiego. Województwo warmińsko-mazurskie położone jest w północno-wschodniej części Polski, nad Zalewem Wiślanym, w bezpośrednim sąsiedztwie wschodniej granicy Unii Europejskiej z obwodem kaliningradzkim. Od wschodu region sąsiaduje z województwem podlaskim, od południa z mazowieckim, od południowego zachodu z kujawsko-pomorskim i od zachodu - z województwem pomorskim. Stanowi jedno z 16 województw w podziale administracyjnym Polski. Województwo liczy 19 powiatów ziemskich, 2 miasta na prawach powiatu (Olsztyn i Elbląg) oraz 116 gmin, w tym 16 miejskich, 33 miejsko-gminnych i 67gminnych.

Siedzibą gminy jest miasto Ełk, pod względem administracyjnym obejmuje 56 sołectw: Bajtkowo, Barany, Bartosze – Judziki – Buniaki, Białojany – Zdedy, Bienie, Bobry – Zdunki, Borki - Borecki Dwór, Buczki, Chełchy – Czaple, Chojniak, Chruściele, Chrzanowo, Ciernie-Niekrasy, Giże – Brodowo, Guzki, Janisze – Skup, Kałęczyny, Karbowski, Konieczki, Krokocie, Lega, Lepaki, Maleczewo, Malinówka, Małkinie, Mącze, Mąki, Miluki, Mołdzie, Mostoły – Tracze, Mrozy, Nowa Wieś Ełcka, Oracze – Wityny, Piaski, Pistki, Płociczno, Przykopka, Przytuły – Rydzewo, Regiel, Rękusy, Rostki Bajtkowskie, Rożyńsk, Ruska Wieś, Rymki, Sajzy, Sędki, Siedliska, Sordachy – Koziki, Regielnica, Straduny, Suczki, Szarejki, Szarek, Śniepie, Talusy, Woszczele, Ełk Osada, Nowa Wieś Ełcka – Szosa Bajtkowska.

Gmina Ełk zapewnia mieszkańcom różnorodne usługi społeczne oraz komunalne. Zadania te realizuje w szczególności poprzez utrzymanie i rozwój lokalnej infrastruktury oraz prowadzenie jednostek organizacyjnych (np. szkoły, służba zdrowia, pomoc społeczna, gminne centrum kultury, gminna biblioteka publiczna, itp.).

Według danych Urzędu Gminy Ełk na dzień 31.12.2020 r. oraz danych pochodzących z Oceny Zasobów Pomocy Społecznej gminy Ełk w latach 2017-2020, wśród ogólnej liczby mieszkańców – 11.371 przeważają mężczyźni – 5.777 osób.

Tabela 1. Ludność gminy Ełk według płci w latach 2017-2020.

według stałego miejsca zameldowania											
ogółem				mężczyźni				kobiety			
2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
11.401	11.164	11.275	11.371	5.862	5.649	5.716	5.777	5.539	5.515	5.559	5.594

Źródło: Dane z Oceny Zasobów Pomocy Społecznej gminy Ełk w latach 2017 - 2020.

Gmina wiejska Ełk notuje sukcesywny wzrost zaludnienia. W gminie od kilku lat, utrzymuje się liczbowa przewaga mężczyzn nad kobietami. W 2020 roku było 5.594 kobiet.

Podstawowym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, możliwości i uprawnienia.

Tabela 2. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą w latach 2018 - 2020.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba rodzin						Liczba osób w rodzinach		
	Ogółem			w tym: na wsi			2018	2019	2020
	2018	2019	2020	2018	2019	2020			
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓLEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	300	311	267	300	311	267	735	724	584
w tym: świadczenia pieniężne	254	258	239	254	258	239	568	551	523
świadczenia niepieniężne	121	117	90	121	117	90	454	407	295

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka.

Powyższe dane pokazują, że z roku na rok systematycznie maleje liczba osób korzystających z pomocy pieniężnej i niepieniężnej.

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku wspólnie z asystentami rodziny w ramach obowiązków służbowych podejmują działania na rzecz rodzin borykających z różnymi problemami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej dużego zaangażowania i profesjonalizmu.

Tabela 3. Powody przyznania pomocy przez GOPS w Ełku w 2019 i 2020 roku.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2019	2020	2019	2020
ubóstwo	122	116	208	189
bezrobocie	202	166	563	454
długotrwała lub ciężka choroba	96	73	213	132
niepełnosprawność	127	103	228	177

bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	50	53	224	225
potrzeba ochrony macierzyństwa	6	7	33	37
alkoholizm	4	2	4	2
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	4	2	4
zdarzenie losowe	4	2	18	6
przemoc w rodzinie	-	-	-	-
bezdomność	13	11	13	11
kontrakt socjalny	28	11	28	11

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka.

Jak wynika z analizy powyższej tabeli, na przestrzeni dwóch ostatnich lat głównym powodem ubiegania się o pomoc było bezrobocie. Kolejną przyczyną złego funkcjonowania rodzin było ubóstwo. Następną grupę osób korzystających z pomocy społecznej stanowiły rodziny, w których występuje niepełnosprawność. Poważnym problemem jest długotrwała lub ciężka choroba. Powyższe dysfunkcje często prowadzą do bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równocześnie kilka przesłanek. Prowadzona, na bieżąco diagnoza problemów społecznych była podstawą dookreślenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej. Analiza poszczególnych problemów pokazuje, że należy podejmować działania, które pozwolą ograniczyć, bądź też częściowo wyeliminować przyczyny powstawania sytuacji problemowych.

Mieszkańcy gminy, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej mają możliwość skorzystania z bezpłatnych konsultacji psychologa oraz socjoterapeuty w nowo uruchomionym Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych oraz Dotkniętych Przemocą w Rodzinie w Urzędzie Gminy w Ełku.

Na działalność Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin oraz Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie w 2021 roku przewidziano środki w wysokości-17.730 zł.

Inną formą udzielanej pomocy dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych jest objęcie ich wsparciem asystenta rodziny. Jego działania ukierunkowane są głównie na poprawę funkcjonowania rodziny pod kątem wypełniania ról wychowawczych i opiekuńczych rodziców wobec dzieci.

Dysfunkcje społeczne, niedostateczne kompetencje osobowościowe i społeczne oraz negatywne nawyki i przekonania skutkują nieumiejętnością pełnienia ról rodzinnych, społecznych i zawodowych). Postawy wielu ludzi nacechowane są lękiem przed przyszłością, rozczarowaniem. Zapracowani rodzice, nie zwracają uwagi na potrzeby emocjonalne dziecka. Wiele związków rozpada się. Widoczne są coraz większe różnice między bogatymi a biednymi. Najbardziej cierpią na tym dzieci, które pozostawione „same sobie”, w rzeczywistości pozbawione są prawdziwego dzieciństwa. Każda rodzina dysfunkcyjna naraża dziecko na szereg negatywnych emocji.

O rodzinie dysfunkcyjnej mówimy w sytuacji, w której:

1. jedno, bądź oboje rodziców uzależniło się od alkoholu, środków odurzających;
2. jedno, bądź oboje rodziców stosuje przemoc fizyczną (bije, maltretuje fizycznie kogokolwiek z członków rodziny);
3. jedno, bądź oboje rodziców stosuje przemoc emocjonalną (szantaż, zastraszanie, itp.);
4. występuje problem wykorzystywania seksualnego, kiedy jedno bądź oboje rodziców wykorzystuje seksualnie kogokolwiek z członków rodziny;
5. występuje przewlekła choroba, a osoba chora wini za swój stan zdrowia pozostałych członków rodziny stawia siebie w centrum uwagi.

Pracownicy socjalni i asystenci rodziny przyjmują działania wspierające na rzecz rodzin dysfunkcyjnych. Niejednokrotnie w tych rodzinach występuje wiele dysfunkcji. Praca z tymi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Na przełomie lat 2018-2020 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku zatrudnił 2 asystentów rodziny zapewniając w ten sposób wsparcie rodzinom. W latach 2018 -2020 finansowanie zatrudnienia pochodziło ze środków własnych oraz ze środków pozyskanych w ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.

Tabela 4 . Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2018 – 2020.

Lp.	Rok	Liczba asystentów rodziny	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	Ilość osób w rodzinach objętych wsparciem	Ilość dzieci w rodzinach objętych wsparciem
1	2018	2	27	103	58
2	2019	2	21	86	50
3	2020	2	22	95	59

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka w Ełku.

Z uwagi na dzieci - najmłodszych mieszkańców gminy, podejmowanie działań na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi jest traktowane przez GOPS w Ełku priorytetowo. Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych oferowane było wsparcie, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji.

W ciągu 2020 roku monitorowaniem funkcjonowania rodziny po zakończonej pracy z asystentem było objętych 7 rodzin.

W sytuacji gdy sąd postanowi ograniczyć bądź pozbawić władzy rodzicielskiej, wówczas ustanawia nad dzieckiem pieczę zastępczą poza rodziną biologiczną. W 2020r. umieszczono 9 dzieci w rodzinach zastępczych. Natomiast sześcioro dzieci powróciło do domu rodzinnego.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek partycypowania w kosztach związanych z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej. Wydatki w pierwszym roku pobytu kształtują się na poziomie 10%, w drugim 30% oraz 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Z dniem 1 stycznia 2017 roku weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Nie odnotowano rodzin objętych wsparciem w formie asystenta rodziny zgodnie z art. 4 § 3 ww. ustawy mówiącym o wsparciu rodzin z dzieckiem o „Ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, o których mowa w ust. 2 pkt. 2–4, stwierdza

w zaświadczeniu lekarz ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii”. Świadczenie ma być wypłacane bez względu na dochód rodziny. Ustawa ma ułatwić dostęp do świadczeń zdrowotnych.

Edukację szkolną oferują szkoły podstawowe które funkcjonują na terenie gminy Ełk. Ponadto, działa Przedszkole Samorządowe w Nowej Wsi Ełckiej i w Stradunach. W gminie funkcjonuje:

- Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Nowej Wsi Ełckiej,
- Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Twardowskiego przy Zespole Szkół Samorządowych w Woszczelach,
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II przy Zespole Szkół Samorządowych w Stradunach, Szkoła Podstawowa im. Lecha Aleksandra Kaczyńskiego przy Zespole Szkół Samorządowych w Chełchach,
- Szkoła Podstawowa im. rtm. Witolda Pileckiego w Rękusach,
- Szkoła Podstawowa im. Szarych Szeregów w Mrozach Wielkich.

Szkoła na wsi współpracuje ze środowiskiem, organizuje imprezy lokalne, bądź dodatkowe zajęcia i imprezy.

Tabela 5. Uczniowie przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjum na terenie gminy Ełk

EDUKACJA	2018/19	2019/20	2020/21	Uwagi
placówki wychowania przedszkolnego	13	12	12	
w tym: przedszkola i punkty przedszkolne	7	6	6	
miejsca w: -przedszkolach i -punktach przedszkolnych	227 175	202 175	202 175	
dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	275	274	291	
w tym w: przedszkolach i punktach przedszkolnych	167	172	174	
w szkołach podstawowych- oddziały „0”	108	102	117	
uczniowie szkół podstawowych	723	736	748	
gimnazja/oddziały gimnazjalne	4	x	x	
uczniowie szkół gimnazjalnych/oddziały	92	x	x	

liczba uczniów przypadająca na 1 oddział w szkołach: podstawowych		12,3	12,5	13,6	
gimnazjalnych		18,4	x	x	

Źródło: Dane statystyczne uzyskane z Urzędu Gminy Ełk.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży, kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Szkoły prowadzą działania, które mają zapobiegać ryzykownym zachowaniom, uczyć bezprzemocowej komunikacji, wdrażać do prowadzenia zdrowego trybu życia.

Część dzieci z rodzin będących pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku objęto pomocą w formie dożywiania w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu.” Wszystkie szkoły prowadzą dożywianie dzieci. Ogółem na terenie gminy, od wielu lat jest 6 punktów żywieniowych. Dzieci dożywiane są w stołówkach szkolnych: w Zespole Szkół w Stradunach, Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Nowej Wsi Ełckiej i Zespole Szkół w Chełchach. Do pozostałych szkół posiłki były dowożone przez dostawcę, który wygrał przetarg na dowóz posiłków do szkół.

Założenia programu.

Adresaci programu

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny i dzieci zamieszkałe na terenie gminy Ełk, a w szczególności:

1. Rodziny z terenu gminy Ełk ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dysfunkcyjnych, rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym, jak również rodzin, w których występują trudności w wykonywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.
2. Rodziny, którym sąd ograniczył bądź odebrał władzę rodzicielską, które otrzymały nadzór kuratora.
3. Rodziny, w których wychowuje się dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.
4. Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym, z rodzin niewydolnych wychowawczo.
5. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z rodzinami (m.in.: pracownicy socjalni, asystenci rodziny, pedagodzy, nauczyciele, pracownicy oświaty, psychologowie, terapeuci, socjoterapeuci, pracownicy sądu i prokuratury, policjanci, pracownicy służby zdrowia, duchowni i itp.).
6. Przedstawiciele władz lokalnych (radni, sołtysi).
7. Organizacje pozarządowe.
8. Społeczność lokalna.

Analiza SWOT

Przeprowadzona diagnoza oraz potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze wsparcia rodziny umożliwiły sporządzenie analizy SWOT (ang. Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse potencjalne lub zaistniałe w otoczeniu, Threats – zagrożenia prawdopodobne lub istniejące w otoczeniu), która służy do porządkowania i analizy otrzymanych informacji.

Tabela 3. Analiza SWOT dla obszaru wsparcia rodziny i dziecka.

OBSZAR WSPARCIA RODZINY I DZIECKA (oświata, domy kultury, biblioteki, organizacje pozarządowe, świetlice wiejskie, itp.)	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Baza lokalowa (12 świetlic wiejskich) 2. Potencjał ludzki – instruktorzy, zespoły ludowe, muzyczne. 3. Możliwość wykorzystania bazy lokalowej szkół gminnych do działań społecznych. 4. Zaangażowanie pracowników instytucji i służb działających na rzecz rodziny. 5. Wsparcie rodzin niewydolnych wychowawczo poprzez zatrudnienie asystenta rodziny. 6. Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży. 7. Prężnie działające instytucje gminne i powiatowe w zakresie pomocy społecznej. Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników pomocy społecznej, oświaty, policji, itp. 8. Prężnie działające instytucje gminne i organizacje pozarządowe w zakresie kultury „wyższej”, krzewienia tradycji i kultury. 9. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Ełk. 10. Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017 – 2027. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak środków finansowych na pełne zatrudnienie w świetlicach wiejskich. 2. Niedostateczne wyposażenie świetlic wiejskich. 3. Rozległa terytorialnie gmina, duża liczba sołectw, utrudnione dotarcie do wszystkich mieszkańców, zwłaszcza małych wsi. 4. Brak zainteresowania mieszkańców podejmowanymi działaniami, pomimo dobrego przygotowania i otwartości instytucji. 5. Występowanie uzależnień: alkoholizm, narkomania. 6. Brak lub niechęć do współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów. 7. Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej).
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Duży potencjał społeczny: organizacje pozarządowe, wolontariat, realizowane projekty. 2. Możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych: unijnych i innych – rozbudowa bazy, działania. 3. Możliwość skorzystania przez mieszkańców gminy Ełk ze wsparcia specjalistycznego w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych oraz Osób 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak środków finansowych (np.: zakończenie projektu). 2. Częsta rotacja pracowników – przez to niskie zaangażowanie. 3. Bariery biurokratyczne (zawile procedury). 4. Stale rosnąca liczba zadań do realizacji przez samorządy. 5. Małe zaangażowanie mieszkańców gminy.

<p>Doznających Przemocy działającego przy Urzędzie Gminy w Elku.</p> <p>4. Organizacja czasu wolnego, np.: zajęcia w świetlicach.</p> <p>5. Rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej.</p> <p>6. Podnoszenie kompetencji osób pracujących z rodzinami.</p> <p>7. Edukacja rodziców.</p> <p>8. Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych.</p> <p>9. Aktywne zasoby ludzkie.</p> <p>10. Wzrost umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia.</p>	<p>6. Małe zaangażowanie władz samorządowych.</p> <p>7. Niska frekwencja mieszkańców gminy na imprezach, zajęciach z powodu odległości/braku dojazdu.</p> <p>8. Negatywne wzorce zachowań społecznych.</p> <p>9. Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, narastająca przemoc.</p> <p>10. Konkurencja, bliskość działań miast sąsiedzkich.</p>
---	--

Źródło: *Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku.*

Dużym wsparciem dla rodziców i dzieci są działające na terenie gminy świetlice wiejskie w: Baranach, Chojniaku, Kańczynach, Mostołtach, Mołdziach, Mrozach Wielkich, Reglu, Rożyńsku, Ruskiej Wsi, Siedliskach, Ledze i Woszczelach.

Świetlice stanowią dogodne miejsce do organizacji imprez integrujących lokalną społeczność, spędzania czasu wolnego.

Cele i planowane efekty realizacji programu.

Cel główny:

Wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcyjności rodzin na terenie gminy wiejskiej Elk

Cele szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dla rodzin z dziećmi.
2. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzinie, w której u dziecka zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz pracowników socjalnych.
3. Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny (festyny rodzinne, spotkania z ciekawymi ludźmi, imprezy integracyjne). Zapobieganie powstawaniu niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.
4. Umożliwienie podnoszenia kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób pracujących z rodzinami dysfunkcyjnymi.
5. Współfinansowanie na zasadach zawartych w ustawie pobytu dziecka w pieczy zastępczej, placówkach opiekuńczo – wychowawczych.
6. Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin.

Harmonogram realizacji.

Cel szczegółowy 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dla rodzin z dziećmi.					
Lp.	Działania Nazwa zadania	Podmiot realizujący	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
1.	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom z dziećmi zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	Gmina Ełk Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku	Liczba przyznanych świadczeń	2021-2023	Środki własne Środki zewnętrzne
2.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłków w szkole, przedszkolu oraz innych placówkach	GOPS w Ełku Gmina Ełk	Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem	2021-2023	Środki własne Środki zewnętrzne
3.	Zapewnienie pomocy finansowej dla rodzin z dotacji celowej z budżetu państwa (świadczenia rodzinne)	GOPS w Ełku Gmina Ełk	Liczba przyznanych świadczeń	2021-2023	Środki własne Środki zewnętrzne
4.	Zapobieganie utracie mieszkania poprzez pomoc w formie dodatków mieszkaniowych, dodatku energetycznego	GOPS w Ełku Gmina Ełk	Liczba przyznanych świadczeń	2021-2023	Środki własne Środki zewnętrzne
Cel szczegółowy 2. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzinie, w której u dziecka zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz pracowników socjalnych.					
Lp.	Działania Nazwa zadania	Podmiot realizujący	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
1.	Przystąpienie do rządowych programów wspierania rodziny	Gmina Ełk GOPS w Ełku Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Liczba programów	2021-2023	Środki własne Środki zewnętrzne
2.	Realizacja zadania zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny w tym samym czasie	GOPS w Ełku Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich w Ełku	1. Ogólna liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. 2. Liczba zakończonej asystentury.	2021-2023	Środki własne Środki zewnętrzne

	proceeds work, not exceeding 15 families)				
3.	Monitoring of family situation after completion of support by family assistant	GOPS in Elku	Number of families covered by family assistant monitoring	2021-2023	Own resources External resources
4.	Social work involving strengthening or recovery of family ability to perform social functions in society	GOPS in Elku	Number of families supported in form of social work.	2021-2023	Own resources External resources
5.	Cooperation with courts and their auxiliary and other institutions in the scope of assessment of child's situation living in dysfunctional or substitute care family	Regional Court in Elku GOPS in Elku PCPR in Elku All entities engaged in implementation of Program	Number of cooperating institutions	2021-2023	Own resources External resources

Cel szczegółowy 3. Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny (festyny rodzinne, spotkania z ciekawymi ludźmi, imprezy integracyjne). Zapobieganie powstawaniu niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.

Lp.	Działania Nazwa zadania	Podmiot realizujący	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
1.	Realization of preventive programs	Gmina Elku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych GOPS in Elku All entities engaged in implementation of Program	Number of implemented programs	2021-2023	Own resources External resources
2.	Involvement of Interdisciplinary Team in solving family violence problem	GOPS in Elku Zespół Interdyscyplinarny Policja Prokuratura Oświata Służba zdrowia	Number of issued Blue Cards	2021-2023	Own resources External resources
3.	Promoting and supporting sports activity	Gmina Elku GOPS in Elku PCPR in Elku	Implemented initiatives	2021-2023	Own resources

	kulturalnej, artystycznej wśród dzieci i młodzieży oraz rodzinnego spędzania wolnego czasu	Biblioteka Publiczna Gminy Ełk Centrum Kultury Gminy Ełk Organizacje pozarządowe			Środki zewnętrzne
4.	Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działalności edukacyjno – kulturalnej i sportowo - rekreacyjnej	Szkoły Gminna Biblioteka Organizacje pozarządowe Kluby sportowe	Liczba zorganizowanych działań	2021-2023	Środki własne Środki zewnętrzne
5.	Organizowanie i promowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin z terenu gminy Ełk	Gmina Ełk Kuratorium Oświaty w Olsztynie GOPS w Ełku Wszystkie podmioty zaangażowane w realizację Programu	Liczba dzieci korzystających z wypoczynku	2021-2023	Środki własne Środki zewnętrzne
6.	Świadczenie pomocy rodzinom mającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych poprzez asystenta rodziny	GOPS w Ełku	Ogólna liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	2021-2023	Środki własne Środki zewnętrzne

Cel szczegółowy 4. Umożliwienie podnoszenia kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób pracujących z rodzinami dysfunkcyjnymi.

Lp.	Działania Nazwa zadania	Podmiot realizujący	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
1.	Zagwarantowanie udziału asystentów rodziny w szkoleniach oraz samokształceniach dotyczących pracy z rodziną	GOPS w Ełku PCPR w Ełku Wszystkie podmioty zaangażowane w realizację Programu	Liczba szkoleń i konferencji, w których wzięli udział asystenci rodziny	2021-2023	Środki własne Środki zewnętrzne
2.	Udział pracowników socjalnych w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną	GOPS w Ełku PCPR w Ełku	Liczba szkoleń i konferencji, w których wzięli udział pracownicy socjalni	2021-2023	Środki własne Środki zewnętrzne

Cel szczegółowy 5. Współfinansowanie na zasadach zawartych w ustawie pobytu dziecka w pieczy zastępczej, placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Lp.	Działania Nazwa zadania	Podmiot realizujący	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
1.	Finansowanie kosztów pobytu dzieci z terenu gminy Ełk umieszczonych w	Gmina Ełk Gminny Ośrodek Pomocy	Liczba umieszczonych dzieci	2021-2023	Środki własne Środki zewnętrzne

	pieczy zastępczej, placówkach opiekuńczo - wychowawczych zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.	Społecznej w Ełku PCPR w Ełku			
Cel szczegółowy 6. Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin.					
Lp.	Działania Nazwa zadania	Podmiot realizujący	Wskaźniki	Czas realizacji	Źródła finansowania
1.	Diagnoza środowiska lokalnego w celu sprecyzowania wiedzy na temat rodzin wymagających pomocy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku	Liczba przeprowadzonych diagnoz	2021-2023	Środki własne Środki zewnętrzne
2.	Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na terenie gminy Ełk	GOPS w Ełku Wszystkie podmioty zaangażowane w realizację Programu	Liczba podjętych działań	2021-2023	Środki własne Środki zewnętrzne

Spodziewane rezultaty:

1. Podniesienie świadomości rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w zakresie funkcjonowania rodziny, zmniejszenie poczucia bezradności,
2. Upowszechnienie roli rodziny jako priorytetu w pracy instytucji i służb działających na rzecz rodziny,
3. Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
4. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
5. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych,
6. Uwrażliwienie i zaktywizowanie środowiska lokalnego na potrzeby dzieci i rodzin,
7. Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny, zwiększenie skuteczności działań.
8. Udzielanie profesjonalnej pomocy rodzinom.
9. Inwestowanie w rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży w celu spędzania czasu wolnego w społecznie akceptowanych formach.
10. Zwiększenie kompetencji rodziców w celu zminimalizowania liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.

Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

Termin realizacji.

Realizacja programu odbywać się będzie w sposób ciągły i systematyczny w ciągu najbliższych 3 lat. Efekty zależeć będą głównie od współpracy podmiotów, wykonawców oraz umiejętne wykorzystania środków finansowych, które zostaną na ten cel przeznaczone.

Możliwe zagrożenia, które ograniczą lub uniemożliwią osiągnięcie zamierzonych efektów programu.

Niechęć rodzin do podjęcia współpracy z asystentem rodziny, która może przejawiać się brakiem podejmowania działań ze strony poszczególnych rodzin niezbędnych do realizacji opracowanego wspólnie planu pracy z rodziną, który ma na celu poprawę ich funkcjonowania w środowisku.

Brak wystarczających środków finansowych na realizację zadania może uniemożliwić w pełnym zakresie asystentom rodziny podnoszenie swoich kwalifikacji, jak również uniemożliwi zatrudnienie specjalistów (np. psychologa, pedagoga, radcę prawnego), którzy swoimi działaniami mogliby wesprzeć pracę asystenta rodziny. Należy mieć świadomość, że ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy szereg nowych zadań nie zabezpieczając środków finansowych na ich realizację.

Źródła finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 mogą być środki finansowe pochodzące z:

- budżetu gminy, w tym środki przeznaczone na realizację Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- budżetu państwa,
- ze środków unijnych,
- darowizn,
- ze środków partnerów współrealizujących Program,
- innych środków zewnętrznych.

Realizatorzy:

Współrealizatorami powinny być podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny, a w szczególności:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Szkoły i przedszkola,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku,
- Sąd Rejonowy w Ełku,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Ełku,
- Prokuratura Rejonowa w Ełku,
- Powiatowe Centrum Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Ełku,
- Komenda Powiatowa Policji w Ełku,

- Centrum Kultury Gminy Ełk z siedzibą w Straduny,
- Biblioteka Publiczna Gminy Ełk z/s w Nowej Wsi Ełckiej i jej filia w Stradunach,
- Ochotniczy Hufiec Pracy w Ełku,
- Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień w Ełku,
- Parafie Katolickie,
- organizacje pozarządowe,
- służba zdrowia,
- świetlice wiejskie
- inne podmioty działające na rzecz rodziny.
- Urząd Gminy Ełk.

Koordynatorem realizacji programu będzie kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku, a sformułowane w dokumencie zadania będą wdrażane przez wyznaczone podmioty.

Monitoring i ewaluacja programu.

Program ma charakter otwarty, co oznacza, że zadania w nim wyznaczone mogą zostać zmodyfikowane lub poszerzone w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb. Powstałe zmiany Koordynator Programu przedstawi Radzie Gminy Ełk do zatwierdzenia.

Realizacja programu będzie na bieżąco monitorowana, ponadto raz w roku będą zbierane i analizowane informacje w celu ustalenia, czy przebiega ona zgodnie z planem. W oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w terminie do 31 marca każdego roku kierownik GOPS przedstawi Radzie Gminy Ełk sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Monitorowanie realizacji i ewaluacja Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość, która dotyczyć będzie:

- instytucji pomagających rodzinie;
- form udzielanej pomocy rodzinie;
- form działań kierowanych do rodziny.

Podsumowanie.

Celem głównym Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcyjności rodzin na terenie gminy wiejskiej Ełk. Cel ten będzie realizowany poprzez szereg działań zarówno profilaktycznych ukierunkowanych na wspieraniu rodzin niewydolnych w opiece nad dziećmi jak i pracę z rodzinami oraz pomoc w opiece i wychowaniu dziecka.

Program realizowany będzie w latach 2021 - 2023, a jego efekty będą zależały od współpracy instytucji i organizacji zaangażowanych w jego realizację i zainteresowanych dobrem rodzin.

Podejmowane w ramach Programu działania przyczynią się do poprawy funkcjonowania rodzin z terenu gminy Ełk.

Zespół tworzący program.

W okresie od stycznia 2021 r. do kwietnia 2021 r. trwały prace nad projektem Programu, w które zaangażowany był zespół w składzie:

- 1) Adam Ostrowski – kierownik GOPS w Ełku,
- 2) Monika Gąsiewska – starszy asystent rodziny GOPS w Ełku,
- 3) Barbara Micewicz – przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Ełk, starszy specjalista pracy socjalnej GOPS w Ełku,
- 4) Marta Waszkiewicz – specjalista pracy socjalnej GOPS w Ełku,
- 5) Marlena Kołnacka - starszy asystent rodziny GOPS w Ełku,
- 6) Renata Luty – przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku,
- 7) Joanna Laszczkowska – pedagog szkolny,
- 8) Halina Nowosza – przedstawiciel Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowej Wsi Ełckiej,
- 9) Artur Milewski – przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Ełku,
- 10) Karol Adaszewski – kurator,
- 11) Elżbieta Żukowska – pedagog szkolny,
- 12) Lidia Jurkowska – przedstawiciel świetlicy wiejskiej w Kałęczynach.

Wyjaśnienie zastosowanych skrótów:

GOPS – gminny ośrodek pomocy społecznej

OIK – ośrodek interwencji kryzysowej

ZSS – zespół szkół samorządowych

SP – szkoła podstawowa

DPS – dom pomocy społecznej

PPP – poradnia psychologiczno-pedagogiczna

MOPS – miejski ośrodek pomocy społecznej

PCPR – powiatowe centrum pomocy rodzinie

PLU – poradnia leczenia uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu

NZOZ – niepubliczny zakład opieki zdrowotnej

GKRPA – gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych

ZI – Zespół Interdyscyplinarny

NK – procedura „Niebieskie Karty”

Opracował: Adam Ostrowski
Kierownik GOPS w Ełku